

Udtalelser, der sigte, at man her bestemt vilde bestatte hele Udbyttet, og Ordføreren, den forrige Finanzminister Fenger, henviser i Betænkningen 1872—73 til de Advarslar, som man paa et meget tidligt Standpunkt havde givet. Da vi havde Sagen for ifjor, var der et enkelt Medlem, der ogsaa var Medlem af Udvalget, som ganske vist mente, at man burde gaa videre, men han stillede dog ikke Ændringsforslag, han fandt ikke Sagen saa utvivlsom, at han trods Modstanden vilde stille det, og skafte det derfor. Min ærede Sidemand (Krieger), som har havt meget at gjøre med Loven af 1873, mindede bestemt om den Advarsel, man tidligere havde givet, om at man ikke vilde give Understøttelse. Vi have heller ikke efter min Mening Spor af Grund til at give Bessyttelse. Et Forslag har været, at Staten skulde dele Udbyttet med de Geirer Aktionærer. Jeg synes, at naar Aktionærer indlade sig paa et Foretagende, hvor der ikke er Spor af Grund til at vente Bessyttelse, naturligvis af den gode Grund, at de tro, at det er en meget god Forretning — og det er et fuldstændig berettiget Hensyn, hvorved de kunne gjøre overordentlig megen Gavn, — kunne de umuligt, fordi der er daarlige Sukkerkonjunkturer i Verden og de ikke faae de ventede Procenter, komme og bede os om at dele denne daarlige Forretning med sig. Jeg tror, at det vil være i statsøkonomisk Henseende og i enhver Henseende usforvarligt, at begynde en ny Bessyttelse lige over for Institutioner eller Selskaber, hvem vi fra Begyndelsen af, inden de satte Penge i Forretningen, gjentagne Gange i Rigsdagens og Regjeringens Betænkninger have sagt, at de ikke kunde vente nogen Bessyttelse. Vi have meget nærliggende Exempler paa, at man er varfsom, og det med Ret, — skjøndt jeg tror, at man er lidt for varfsom, — med at tage Bessyttelsen bort fra Fabrikker, fordi det er store Pengemidler, der staa paa Spil, og fordi Fabrikkerne ikke have ventet det. Jeg skal imidlertid paa dette Stadium vente, til Ændringsforslaget kommer frem, men jeg tillader mig at udtale, at det glæder mig, at denne Sag alt har været undergivet Behandling fra forskjellige Sider, og tilføje, at det ærede Medlem glemte, at det Udvalg, der var nedsat ifjor, kom til det Resultat, at der Intet burde gjøres. Jeg tror ikke, at i den Agitation, som har været fremme paa offentlige Steder — derfor kan jeg omtale den her — ligger Grunde, som bør være væsentlig styrende for vore Bessatningsforhold. Jeg tror, at den væsentlig skylbes Medlidenhed, skylbes det, at Folk have indladt sig i Forretninger, som ikke ere lykkedes af en eller anden Grund, men dette kan ikke være nogen Grund til overhovedet at forandre Bessatnings-Bestemmelserne. Om vor Jordbund er stiftet for Sukkerdyrkning eller har Gavn af den, skal jeg ikke udtale nogen Dom om; men jeg vil tillade mig at udtale en Ting, som jeg har hørt gjør denne Industri

usikkert for os, og det er, at vi heldigvis ikke have den usle Proletariatsbefolkning, som man har i Lydsland, som man kan faae for en saa overordentlig ringe Pris til at gjøre de nødvendige Henselsarbejder, der, naar de skulle gjøres med større Bessøftninger, i Almindelighed bevirke, at denne Industri ikke kan lykkes. Man har omtalt, at der er en Del Braffjord, som vil kunne opdyrkes, hvorved der vil fremkomme større Resultater, og deraf vil Staten ganske sikkert ogsaa faae Gavn; men dermed ville vi jo give en bestemt Bessyttelse for Landbrugere, ligesom paa den anden Side til Aktieselskaberne. Lad dem selv gjøre Anstrengelser; naar de have saa mange Braffmarker, maa de jo have Jordel af, at Jorden ikke behøver at ligge brak, lad dem komme hincanden i Nøde. Jeg kunde forstaa, om man vilde komme til os og sige: Der kræves saa og saa mange Midler til Understøttelse af Anlæg, hvorved Andre kunne have Jordel, men vi faae det fulde Ansvar; det have vi gjort paa andre Steder, men her fremavles paany et Bessyttelsessystem, som kommer Enkelte positivt til Gode; Andet gjøre vi ikke, naar vi følge det Forslag, som det ærede Medlem omtalte, at man i Løbet af 10 Aar først slet ikke burde paalægge Skat, og at den senere skulde stige — fuldstændig i Strid med den Tanke, der har ligget til Grund for Loven af 1873; at Staten ikke skal afse saa meget af sin Sukkeriold, som den vilde gjøre ved en saadan Eftergivelse for at begunstige nogle Enkelte og ikke for noget som helst Andet.

Ogenbøll: Den sidste ærede Taler udtalte sig jo meget stærkt imod paa nogen som helst Maade at yde Bessyttelse til nogen Industri, og naar man tager Sagen aldeles theoretisk, kan jeg i det Hele taget dele denne Anskuelse. For saa vidt han altsaa med Hensyn til det foreliggende Lovforslag gaar ud fra den Betragtning, at man paa ingen Maade skal gaa videre end det, som Forslaget byder, vilde jeg ogsaa, saafremt der var Tale om at stille Noget op som almindelig Regel for den fremtidige Sukkerproduktion her i Landet, give ham Ret heri; men det forekommer mig, at den første ærede Taler stillede, i alt Fald tilbøls, Spørgsmaalet paa en noget anden Maade, idet han nemlig mente, at der kunde være Spørgsmaal om, hvorvidt man med Hensyn til de to tilstedeværende Sukkerfabrikker kunde i det Almindeliges Interesse finde Anledning til at gjøre nogle hjælpende Skridt. Naar et saadant Skridt skulde gjøres, skulde det jo ingenlunde være for at være for at understøtte to uheldige, Aktieselskaber; men den Tanke, som tidligere har foretværet dem, som interessere sig for denne Sag — og jeg kan ikke negte, at jeg interesserer mig meget derfor, navnlig ogsaa, fordi en af disse Fabrikker ligger i den Kreds, hvor jeg hører hjemme, — var den, at man derigjennem skulde se at